

Heves megyei Vadász

AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA HEVES MEGYEI TERÜLETI SZERVEZETÉNEK LAPJA

XII. évfolyam 2. szám

2010. július

Kedves Vadásztársam!

Valamennyi szervező, közreműködő nevében szeretettel várunk július 23-24-25-én az Ország tetejére a vadásznapi keretében szervezett programokra.

FLM

M E G H Í V Ó

VADÁSZNAPOK AZ ORSZÁG TETEJÉN

Galyatető 2010. július 23-24-25

2010. július 23. péntek

- Szlovák gasztronómiai nap
Helye: Fogadó a Táncoló Kecskékhez és a Hegyi Kisvendéglő
- A Felső Mátra Növény és Állatvilága Természetvédelmi kiállítás
Helye: Mátraszentistván - Községi Ház
Megnyitja Duska József a Bükk Nemzeti Park Igazgatója
- Korongvadász verseny
Helye: Biatlon Centrum

2010. július 24. szombat

- 8.00 Vad és halételfőző verseny
- Mátra aljai borok és pálinkák bemutatója
Helye: Park
- 8.30 - 9.30 Állófogadás
Helye: Grand Hotel Galya - Mátra Étterem
- 9.45 - 10.00 Vadászkürtös térzene
- 10.00 - 11.00
- Zászlóbehozatal- Vadászhimnusz
- Vers: előadja Bánffy György Kossuth Díjas Erdemes Művész
- Megnyitó: Stuller András Mátraszentimre Polgármestere - Farkas László Márton az OMVK Heves Megyei Területi Szervezete Elnöke

- Vadásznapi köszöntő: Feiszt Ottó az OMVK Elnöke
- Kitüntetések átadása
- Új vadászok fogadalmtétele
- Kiállítások megnyitója
Megnyitja: Bánffy György Kossuth Díjas Erdemes Művész

Valaczkai Erzsébet festménye

11.00 - Szent Hubertus mise

Helye: Kodály Kápolna

A misét celebrálja: Kacsik Árpád esperes- plébános

- Emlékoszlop felavatása és megszentelése - a Heves megyei Vadászok, Vadgazdálkodók és Természetvédők tiszteletére

• Helye: Park

Felavatja: Feiszt Ottó az OMVK Elnöke

12.00 -

Vadászkutya bemutató

Vadászíjász bemutató és Terepíjász verseny országos fordulója

Solyász bemutató

Helye: Futball pálya

NISSAN AUTÓK bemutatója

Helye: Park

Korongvadász verseny döntője

Helye: Biatlon Centrum

I. Galyatetői Kőkilátó falmászó verseny

12.00 Ételek zsűrizése

A zsűri elnöke: Prohászka Béla - a Magyar Gasztronómiai Szövetség Elnöke

Tagjai: Nagy Zoltán, Kovács Tibor

13.30 Néptánc gála - Vidróczki együttes

Muzsla Néptánc Együttes - Pásztó

- Vadászruha bemutató - BOPATEX Kft.
- Állathang bemutató
- Hastánc bemutató
- A Bátorterenyei - Bányász fúvószenekar műsora

16.00 Főzőverseny, Korongvadász verseny eredményhirdetése

Helye: Színpad

17-17.30 Szabadtéri program és műsor

Helye: Színpad

18.00 Vadászmulatság

Folyamatos programok:

Gyermek programok a Heves megyei Diana Vadászklub közreműködésével

Helye: BKV Üdülő előtti terület

KULTURÁLIS PROGRAMOK:

- Valaczkai Erzsébet - festő és grafikusművész kiállítása
- Jakkal Mihály - fafaragó művész kiállítása
- Király Róbert - szobrászművész kiállítása
Helye: Grand Hotel Galya Kodály terem - Vidróczki Terem
- Csengődi Ottó - természeti szobrok kiállítása
Helye: Aula
- Szerencsi Gábor és Varró János természetfotói
Helye: Táncoló Kecskék különterem
- Trófeakiállítás
Helye: Grand Hotel Galya aulája
- Kopka László és Kopka Viktor afrikai trófeái
Helye: BM üdülő park

KÉZMŰVES KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

Késes, agancs és csontfaragó, ötvös, tojáspatkoló, fafaragó, üvegmetsző és csiszoló, vad- és bioételek vására, vadász és természetkönyvek

2010. július 25. vasárnap

A Felső Mátra és Gyöngyös látnivalói

- Nyílt nap a csillagvizsgálóban
- Túrázás szakképzett vezetővel
Gyülekező: 8.00-kor a Parkban
- Gyöngyös Mátra Múzeum

Fővédnök: Feiszt Ottó az Országos Magyar Vadász-kamra Elnöke az

Országos Magyar Vadászati Védegylet Alelnöke

Védnökök: Duska József a Bükki Nemzeti Park igazgatója

Pallagi László az Egererdő Zrt. Vezérigazgatója

Stuller András Mátszentimre Polgármestere

Vincze József Hunguest Grand Hotel Galya Szálloda Igazgatója

Támogatók:

- Hunguest Grand Hotel Galya - Galyatető
- Fogadó a Táncoló Kecskékhez - Galyatető
- Hegyi Kisvendéglő Galyatető
- Hotel Narád Mátszentimre
- Magyar Biatlon Szövetség
- He-Do Kft Abasár
- Raiffeisen Bank Zrt. Budapest
- Borpalota Kft Gyöngyös
- Nissan Gablini

- Dunaújvárosi Víz- Csatorna- Hőszolgáltatónál Kft
- Radír Reklámügynökség Gyöngyös
- Mecsekérc Zrt. Pécs
- Mecsek-Öko Zrt. Pécs
- Geo-Faber Zrt. Pécs
- Országos Sportcentrum Kft. Budapest
- Polgármesteri Hivatal Mátszentimre
- OMVK Heves megyei Területi Szervezet
- Heves megyei Vadászok, Vadgazdálkodók és Természetvédők Szövetsége
- Egererdő Zrt.

- Bükki Nemzeti Park
- Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
- Valaczkai Erzsébet Festő-grafikusművész
- Jakkal Mihály Fafaragó művész
- Király Róbert szobrászművész
- Kopka Viktor
- KO-DE-KO 96 Kft.
- Csengődi Ottó
- Domszkló Kisnánai Vt.
- Balatoni Miklós

Galyatető

Galyatető országos hírű üdülőhely a Mátrában,
Mátraszentimre egyik településrésze. Nevét a hasonló nevű
Galya-tetőről kapta, amely 964 méter magas.

Története

Galyatető hazánk második legmagasabb tömbjének déli tövében kialakult, közigazgatásilag Mátraszentimréhez tartozó üdülőhely. Korábbi neve Nagy-Galya. A „galya” szó jelentése: fátlan, füves hegy.

Délkeleti oldalában 1894-ben nyitott-gerendakunyhót épített a Mátra-egylet. Ez volt a Samassa menedékház, amely azonban már az I. világháború után tönkrement. A Budapesti Hegymászó Egyesület az állam segítségével és adományokból, 1921-1924 között új, emeletes kőmenedékházat épített, kétértaszos étteremmel, könyvtárral, 100 ágyas férőhellyel, pótépülettel. Létrehozták az északi oldal sípályáit. 1934-ben Péter-hegyesen megépült az andezit kilátótorony. 1939-ben átadták a Nagyszállót, az akkori idők luxusberuházását. A galyatetői kistemplom a Nagyszállóval együtt épült, a vendégek lelki igényeinek kiszolgálására. 1942-ben szentelték fel. 1942 tavaszát Galyatetőn töltve született Kodály Zoltán legszebb egyházi műve a Csendes mise, melynek sorai: „Missa brevis, in tempora belli” azaz „Csendes mise háborús időkben”. A templomban ma az a harmónium található, amelyen gyakran játszott Kodály Zoltán is.

A II. világháborúban elpusztult a Budapesti Hegymászó Egyesület menedékháza. 1949 után a Nagyszálló kizárólag szakszervezeti beutalóval igénybe vehető zárt üdülő lett. Annak ellenére, hogy a turistaház helyén megépült a BM üdülő (ma BM Andezit Hotel), és számos kisebb vállalati pihenőház, a déli Málnás-oldal rétjeit és a környező erdőket pedig felparcellázták, Galyatető „szabad” szálláshely nélkül maradt.

Az 1980-as évek végén megépült a biatlon-lőtér a hozzá csatlakozó sífutó-pályákkal, melyen később biatlon-világbajnokságot is rendeztek.

Az 1990-es években mindenki előtt megnyíltak a Nagyszálló kapui, immár Hotel Galyatető** néven.

Fekvése

A 24-es főközlekedési útról közelíthető meg. Több környező településsel autóbusszjárat köti össze.

Látnivalók

- A Nagyszálló az 1930-as években épült, ma is működő, négy csillagos wellness-szálloda.
- A neoromán stílusban épült katolikus templom
- Itt található a Magyar Szabadalmi Hivatal legmagasabb pontján lévő üdülő háza, Vasas utca 15. szám alatt.

Galyatető katolikus templom

A MEGYEI KAMARA ÉS A SZÖVETSÉG HÍREI

ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZATI VÉDEGYLET

H-1027 Budapest, Medve u. 34-40.
tel: +36-1-355 6180 fax.:
+36-1-375 8378

e-mail: omvv@vadaszativdegylet.hu
V-64/2010.

Dr. Fazekas Sándor úrnak
miniszter
Vidékfejlesztési Minisztérium

BUDAPEST
Kossuth tér 11.
1860

Tisztelt Miniszter Úr!

A vadászatra jogosult szervezetek és a vadászok országos érdekképviselői részéről szeretnénk egy bemutatkozó látogatást tenni Miniszter Úrnál, ahol röviden tájékoztatnánk az ágazatot érintő problémákról, fejlesztési elképzeléseinkről.

Egy téma azonban aktualitását illetően nem tűr halasztást, ezért ezúton kérjük megértő támogatását és segítségét.

Tudomásunkra jutott, hogy az Ön által vezetett minisztériumnál megkezdődtek a földtörvény módosításával kapcsolatos kodifikációs munkálatok. Ezúton kezdeményeznénk – amit már az elmúlt tíz évben több alkalommal is megtettünk – hogy a földtörvény módosítása során biztosítsanak lehetőséget arra, hogy a **vadászatra jogosult szervezetek földet vásárolhassanak, illetve az állami földterületekből hosszú távú, tartós bérlethez juthassanak.**

Kérésünk indokolásaként előadjuk, hogy a vadgazdálkodás a mező- és erdőgazdasági területeken folyik, az apróvad pedig kimondottan elsősorban a mezőgazdasághoz kötődik. Az állami tulajdonú vadnak bűvőhelyre, takarmányra, vízre és védelemre van szüksége, melyet csak komplex élőhely fejlesztéssel lehet megoldani. A vadgazdálkodók ilyen fejlesztési lehetőségekkel nem rendelkeznek, ugyanis földtulajdont nem vásárolhattak, illetve nem vásárolhatnak, a rövid távú bérleményben pedig kimondottan éves szinten gondolkodhatnak, ugyanis ezen területeken bűvőhelyet, csenderes telepítést nem végezhetnek. Ebből adódóan a vad másnak a tulajdonát képező földterületeken él, táplálkozik és okoz olyan károkat, melyek a termelő és a vadgazdálkodó között jelentős feszültségforrássá válnak. Amennyiben a közel 1400 vadászatra jogosult tulajdonosi, vagy tartós bérleti jogviszonyba kerülhetne, úgy a vadkárók is jelentős mértékben csökkennének, ugyanis a saját tulajdonú földekhez koncentrálnák a vadat, így a károkat a vadászatra jogosult maga viselné. Tudni kell azt is, hogy az utóbbi években az apróvad állomány a felére csökkent, melynek pótlásához az élőhely fejlesztés, azaz a vadeltartó képesség növelése elengedhetetlen. Mindez akkor valósulhat meg, ha a vadgazdálkodók saját földterületeiken tervezhetnék az élőhely fejlesztést.

A vadgazdálkodás az az ágazat, melynek révén a turizmus az ország legeldugottabb szegletébe is eljuthat, és devizatermelő forrássá válhat. Ha a vadászatra jogosultak földet vásárolhatnak, illetve tartósan bérbe vehetnek, akkor olyan fejlesztési lehetőség előtt állnak, mellyel az apróvad állomány rövidtávon számottevően fejleszthető és ezzel párhuzamosan a vadászturizmus jelentősen növelhető.

A magyar vadgazdálkodás és vadászat, mint a mezőgazdaság egyik ágazata, még ma is jelentős tekintéllyel bír Európában, de más földrészeken is.

Fentiek alapján kérjük tehát a kormányzatot, ha mód és lehetőség van rá, úgy fenti kérésünket a törvénymódosítás során figyelembe venni szíveskedjenek.

Budapest, 2010. június 21.

Tisztelettel:

Pechtol János
ügyvezető elnök

Alapító Okirat

a Heves megye Vadgazdálkodásért, Vadászatáért
Érdemérem kitüntetés alapításáról és adományozásának
szabályairól

1. §

A Heves Megyei Vadászok Vadgazdálkodók és Természetvédők Szövetsége Választmánya, mint alapító: „Heves megye Vadgazdálkodásért, Vadászatáért érdemérem elnevezéssel kitüntetést alapít abból a célból, hogy az elismerés és a megbecsülés kifejezéseként elismerésben részesítsék azokat a vadászokat, akik a vadászat és a vadgazdálkodás fejlesztése, valamint eredményességének biztosítása, a Magyar Vadászati Hagyományok megőrzése, a vadászati kultúra értékeinek védelme, a természetvédelem követelményeinek érvényesítése, irodalmi-képzőművészeti és egyéb tevékenységek során a vadászati kultúra terjesztésében kifejtett tevékenységükkel Heves megyében kiemelkedő érdemeket szereztek.

A kitüntetés azon személyek, részére adományozható, akik egyénileg, vagy tagszervezeteiken keresztül, tagjai a Heves Megyei Vadászok, Vadgazdálkodók és Természetvédők Szövetségének.

2.§

A kitüntetéshez képzőművész által tervezett plakett tartozik. Az adományozott kitüntetésről a kitüntetettnek névre szóló okiratot kell kiállítani.

3.§

A kitüntetés leírása a következő:

Az érdemérem leírása: 120 mm átmérőjű kör alakú aranybronz érem melynek egyik oldalán feltüntetésre kerül a „Heves megye Vadgazdálkodásáért, Vadászatáért” felirat, a kitüntetett neve és az adományozás éve, a másik oldalán, Zádor Oszkár arcképe és nevének felirata, születési és elhalálozási dátuma látható.

4.§

A kitüntetésben való részesítésről a Heves megyei Vadászok, Vadgazdálkodók és Természetvédők Szövetségének Elnöksége (mint alapító) - Adományozó Testületként -, dönt a Szövetség tagszervezeteinek, illetve az Elnökség tagjainak előterjesztése alapján.

Az Adományozó Testület a határozatait szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza.

5.§

Évente legfeljebb 1 (egy db) érdemérem adományozható. A kitüntetés adományozása évente egy alkalommal történik a Megyei Vadásznapi keretében. A kitüntetettnek a kitüntetést, valamint az arról szóló okiratot az adományozó adja át. A kitüntetés átadása ünnepélyes külsőségek között történik.

6.§

Az Adományozó Testület a kitüntetést és az arról szóló okiratot jogosult visszavonni attól, aki a kitüntetésre az első paragrafusban meghatározott célokkal össze nem egyeztethető magatartásával érdemtelené vált, vagy aki a kitüntetésre az általános magatartása, életvitele folytán a társadalmi felfogás szerint nem méltó.

7.§

Az Adományozó Testületnek a kitüntetéssel kapcsolatos szervezési és adminisztratív feladatait a Heves Megyei Vadászok, Vadgazdálkodók és Természetvédők Szövetségének titkára látja el.

8.§

Az érdeméremmel, mint kitüntetéssel kapcsolatos valamennyi költséget a Heves megyei Vadászok, Vadgazdálkodók, és Természetvédők Szövetsége viseli.

Eger, 2010. április 10.

Farkas László Márton
Elnök

Mádi János
Titkár

A Heves megyei Vadászok, Vadgazdálkodók és Természetvédők Szövetsége Választmányi ülése az Alapító Okiratot 2010. április 30.-án egyhangúlag elfogadta.

Dianák a lőtéren

Még az időjárás is "kénytelen volt" megváltozni a VII. Országos Diana Kupa koronglövő verseny idejére, melyet Csongrádon az Arany Tölgy KLE lőtéren rendeztek meg 2010. június 6-án a VKE, a Diana Vadászölgy Klub, az OMVK Csongrád Megyei Területi Szervezete, valamint a lövészklub együttes munkájával.

A délelőtt 10 órakor kezdődő versenyre sokan már előző nap megérkeztek Csongrádra, hiszen a házigazda Csongrád megyei vadászölgyek mellett Győr- Sopron, Vas, Fejér, Jász- Nagykun-Szolnok, Tolna, Hajdú- Bihar, Nógrád, Somogy, Bács- Kiskun, Pest megye, valamint Budapest "Dianái" is részt vettek ezen az immáron hagyományosnak mondható versenyen.

A versenyt megelőzően a VKE alelnöke és a Diana Vadászölgy Klub elnöke, Bán Beatrix köszöntötte a megjelenteket, majd **Hegyes Zoltán**, a helyi lövészklub versenyzője és ismert koronglövő, a megyei vadászaknara elnöke tartott előadást a sörétlövészetről, annak elsősorban a biztonságos és persze az eredményes végrehajtásának módjairól úgy a korongvadász lőtereken mint a vadászatok során. A Hölgyek igen nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatták a szakmai jellegű előadást, melyet mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy igen figyelemre méltó eredmények születtek a 25 korongos verseny során. Volt olyan érdeklődő is, aki puskát sem hozva, és a versenyzés lehetőségét nem is latolgatva látogatott el a talál-

kozóra Tolna megyéből, és talán maga sem hitte el, mikor rövid rábeszélés és meggyőzés után, kölcsön fegyverrel előkelő helyezéért lőtt szét a verseny végén...

A találkozó arra is alkalmat biztosított, hogy a Klub új tagjai találkozzanak a közösség régebb óta aktív tagjaival, illetve arra is, hogy az ide látogatók megismerjék a DIANA Szakképző Iskola vezetőit és munkáját, szemük előtt kelhetett életre csontból néhány kedves vadászélmény **Bálint József** csontfaragó keze alatt, de ízelítőt kaphattak **Bertus János** bőrruha készítő termékeiből is.

Maga a verseny két kategóriában került lebonyolításra, ahol is a "haladó" vagy amatőr kategóriát — melynek fődíja egy 300 gr-os özbak kilövési lehetőség volt a Nagyrédei Szőlőskert VT felajánlásából — **Gazdag Csabáné** Ica nyerte 16 találattal, mögötte **Bölcseki Gáborné** Rozika és **Bagi Anita** végzett 15-15 találattal (szétlövésben 10:8), míg a "profik" kategóriát **Juhász Lenke** nyerte igen szép eredménnyel (24 találattal), második **Bagi Miklósné** Ágica lett 21 találattal, harmadik helyen **Kovács Magdi** végzett 20 találattal. A verseny helyezettei igen értékes nyereményekkel lettek gazdagabbak Keszthelyi Jenő intarziáművésznek, Polster Gabriella természetfotósnak, valamint a Diana Vadászölgy Klubnak köszönhetően.

A rendezvény természetesen a gasztronómiai élvezeteket is lehetővé tette Eszik Zoltán kétfogásos ebédje és Bozóné Olga süteményeinek elfogyasztása közben.

A rendezvény tanúságaként feltétlen meg kell jegyezni, hogy szinte nincs hitelesebb szervezet a vadászatban, mint a "Dianák" közössége, mert lelkesedéssel, nagy összetartással, egymásra- és a célkitűzések megvalósítására nagy figyelemmel végzik tevékenységüket, folyamatosan részt vesznek olyan eseményeken, ahol nem csak a barátság, hanem a szakmai fejlődés is fontos szempont. Világosan lemérhető volt ezen az eseményen is, hogy ha a gyakorlati megvalósítás unásig való ismétlése helyett az elméleti ismeretek bővítését is komolyan vesszük, ha teret engedünk annak, hogy egymás tudását megismerjük, akkor ennek "kamata" rendkívül gyorsan és igen eredményesen realizálódik.

Csak így tovább Dianák!

Hegyes Zoltán

**ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA
HEVES MEGYEI TERÜLETI SZERVEZETE
SPORTLÖVŐ SZAKBIZOTTSÁG**

VERSENYNAPTÁR

2010. évre

I.forduló:	ideje:	2010. július 25.-én (vasárnap) 08.00 óra
	helye:	Füzesabony lőtér
	versenyszám:	25 korong parkours 25 korong parkours
	nevezési díj:	4.000 Ft/fő
II.forduló:	ideje:	2010. augusztus 29.-én (vasárnap) 08.00 óra
	helye:	Tiszanána rövid dűlő
	versenyszám:	25 korong vadász skeet 25 korong dupla trap
	nevezési díj:	4.000 Ft/fő
III.forduló:	ideje:	2010. szeptember 11 (szombat) 08.00 óra
	helye:	Hatvan lőtér
	versenyszám:	25 korong torony kakas 25 korong parkours
	nevezési díj:	4.000 Ft/fő

A versenyeken a legjobb három versenyző lesz díjazva serleg, oklevél, érem. A három megrendezésre kerülő versenyből a két legjobb eredmény számít be a végső értéklésbe. Az értéklésre kerülő kategóriák megoszlása:

egyéni 55 éves korig
egyéni szenior 55 éves kortól
vendég egyéni

A versenyeken csak érvényes fegyvertartási és vadászjegy birtokában lehet nevezni és indulni. Minden egyes verseny előtt a rendező ismerteti a versenyszámokat és az értéklés szabályait, valamint a biztonsági rendszabályokat. A helyszínen kerül kijelölésre a versenyt vezető személye. Azonos találat esetén a szétlövés módja a helyszínen kerül megállapításra, ez a végső eredményhirdetés során is alkalmazásra kerül.

A versenyek előtti gyakorlásra csak megfelelő létszám esetén kerül sor, azt egyeztetni kell a versenyt rendezővel.

A versenyekkel kapcsolatosan érdeklődni lehet az alábbi telefonszámokon:

Szigili János 20/ 423-94-22

Tóth Imre 70/ 277-52-62

A versenyeken minden Heves Megyei vadászt szeretettel várunk, és reméljük, hogy élményekkel és sikerekkel gazdagodva távoznak.

Heves, 2010-06-24

Vadászüdvözlettel:

Szigili János
Szakbizottság elnöke

VADGAZDÁLKODÁS, VADÁSZAT, TERMÉSZETVÉDELEM

Hivatásos vadászok működésének hatósági ellenőrzése

A Heves Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatósága részéről Kovács István vadászati és halászati osztályvezető „A vadászati törvény érvényesítésének problémái a hivatásos vadász munkájában” című előadásában beszélt a hivatásos vadászok alkalmazásával kapcsolatos jogszabályi háttérrel, illetve ezek alkalmazásáról a vadászatra jogosultaknál. Az előadás részleteiben kitért a hivatásos vadászok kötelező és adható járandóságaira, ezen belül is szolgálati lőfegyverrel, egyenruhával, felszereléssel kapcsolatos problémákra és hiányosságokra. Ismertetésre került a legutóbbi Vhr. módosítással megváltozott lődíj mértéke. Tájékoztatva

lettek a hivatásos vadászok arról, hogy a vadászati törvény és végrehajtási rendeletében felsorolt kötelező juttatások meglétét a vadászati hatóság ellenőrizheti, azok hiánya esetén szankcionálhatja a vadászatra jogosultat, valamint munkaviszony megszűnése esetén az elmaradt járandóságokat (ide értve például az elmaradt túlmunka kifizetést is) munkaügyi perben érvényesíteni lehet.

Az előadás második felében a munkáját ellátó hivatásos vadász jogairól és kötelezettségeiről volt szó. Az általánosan meghatározottakon túl (vad- és élőhelyvédelem, vadászat rendjének betartása, üzemterv és éves vadgazdálkodási terv érvényre juttatása) részletesen

ismertetésre került, hogy tevékenysége során a vad és élőhelyének védelme érdekében a hivatásos vadász mire jogosult a vadászterületen, annak közvetlen közelében, illetve a közforgalom elől elzárt magánutakon. Külön hangsúlyt kapott a szolgálati napló vezetésének fontossága. Tájékoztatva lettek a hivatásos vadászok arról, hogy a vadvédelmi bírság kiszabását megalapozó cselekmény esetén hová és miként kell a bejelentést megtenni. Ismertetésre került, hogy a bejelentést követő közigazgatási eljárásban lehetőség van a tanú adatainak zártan történő kezelésére, amivel lehetőség nyílik olyan személyek meghallgatására egy ügyben, akit esetlegesen az eljárásban való köz-

remüködése miatt súlyosan hátrányos következmény érhet. Az előadás utáni hozzászólásokban több tapasztalt hivatásos vadász is cáfolta a szolgálati napló vezetésének szükségességét. Fő érvük volt, hogy az eddigi tapasztalatok alapján a rendőrségi és a bírósági eljárások során nem vették figyelembe a szolgálati napló bejegyzéseit.

A szakmai napon résztvevők önkéntesen és név nélkül kitölthettek egy kérdőívet, amelynek célja az volt, hogy felmérjük a megye hivatásos vadász állományának helyzetét a vadászatra jogosultak által biztosított munkakörülmények vonatkozásában. A megjelentek közül 64 fő adta le a kitöltött kérdőívet. A kérdőíveinek kiértékelését követően a teljesség igénye nélkül néhány elgondolkodtató adat:

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtására kiadott, többször módosított 79/2004. (V.4.) FVM rendelet (Vhr.) előírja a vadászatra jogosultnak, hogy a hivatásos vadász részére egyenruhát és felszerelést, ezen belül szolgálati lőfegyvert kell biztosítani.

A válaszadók (64 fő) közül mindössze 9 fő (14 %) nyilatkozott úgy, hogy a jogszabály által kötelezően előírt szolgálati lőfegyvert, felszerelést, ruházatot és lődíjat maradéktalanul megkapja. Ezen belül mindössze két fő kapja meg a vadászkutya tartására előírt juttatást.

A válaszadó közül 54 fő rendelkezik szolgálati lőfegyverrel. 44 fő részére (72 %) a vadászatra jogosult biztosít szolgálati lőfegyvert, a többiek esetében a saját fegyver van szolgálatiként bejegyezve. A válaszadók közül mindössze 25 fő (39 %) részére biztosítja maradéktalanul a vadászatra jogosult az egyenruhát, míg 14 fő (22 %) egyáltalán nem kap egyenruhát. A szolgálati felszereléseket (fegyvertok, céltávcső, távcső tokkal, könnygázzsűrő palack, vadásztőr, táska, kézi lámpa, egyéni sebkötöző, térkép) mindössze 15 fő (23 %) kapja meg maradéktalanul, míg 14 fő (22 %) részére egyáltalán nincs biztosítva szolgálati felszerelés.

A Vhr. szerint kötelező juttatás a lődíj és a vadászkutya tartás igazolt költségének 50 %-ban történő megtérítése. A lődíjat 38 fő maradéktalanul megkapja, 12 fő pedig

egyáltalán nem kapja meg. A 15 fő nyilatkozott úgy, hogy nincs vadászkutyája. A vadászkutyát tartó 45 fő válaszadók közül mindössze 6 fő (13 %) kapja meg a kutyatartás költségeinek legalább felét.

A Vhr. előírja a hivatásos vadász számára, hogy szolgálati feladatainak ellátása során köteles a szolgálati jelvényét viselni, a szolgálati igazolványt és naplót magánál tartani, valamint a szolgálati naplót naponta vezetni. Szolgálati jelvényével, igazolvánnyal és naplóval valamennyi megkérdezett rendelkezett. A jelvényt a válaszadók 56 %-a, az igazolványt a válaszadók 87 %-a szolgálatteljesítés közben magánál tartja. A szolgálati naplót a válaszadók 67 %-a naprakészen, 6 %-a nem vezeti.

A kiragadott eredmények rávilágítanak, hogy van mit javítani ezen a téren a vadászatra jogosultaknak. A felmérés eredménye a céllenőrzések számának növekedésével fog jární. A hatóság érvényt kíván szerezni érvényt szerezni a vadászati jog előírásainak.

Bocsi Csaba
igazgató

Disznós kutyák vadász alkalmassági vizsgájáról

Az már többször bebizonyosodott hogy eredményes vaddisznó hajtás jó disznós kutyák nélkül nem nagyon létezik.

A magyar vadászati törvény nem kötelezi ezen munkakutyáknak hogy Vadászati Alkalmassági Vizsgával (VAV-val) rendelkezzenek a vaddisznó hajtóvadászaton. Pedig valahogy ösztönözni kellene a kutyatartókat, a VAV jelentőségére. Pár gondolat ami a vizsga mellett szólna.

Sokszor látni disznóhajtásokon hogy a fogadott kutyás bérhajtók seregnyi kutyát vonultatnak fel. Ezzel szemben a sok kutyának csak néhány egyede végez megfelelő munkát az egész napos vadászatban. Viszont a hajtások végén komoly összegeket fizetnek meg a vadászat szervezői a kutyásoknak, pedig bizony nem sok kutyá érdemelné meg a napibérért. Ezzel szemben viszont egy VAV-val rendelkező kutyá garantálná a vadászat szervezőjének a munka minőségét a hajtásban. Valószínű hogy a kevesebb számú, vizsgáztatott kutyák is produkálnának olyan munkát a hajtásban mint a nagyszámú szedettvedett kutyák. Tehát, a vadászat szervezőjének kevesebb

bért kéne kifizetni a kutyás hajtóknak, ez is egyfajta megtakarítás lehetne számukra.

Mellesleg a hajtásokon felvezetett sok kutyá nem is hatékony. Sokszor már a hajtások elején a falkába verődött kutyák, felbátorodva veszélyes sérülésekbe ösztönzik az önállóan dolgozó jó kutyákat. Dolgozik bennük a falka szellem. Így a jó kutyák kiesnek az egész napos hajtásból már a nap kezdetén, a hajtások végén már többnyire csak a nem megfelelő kutyák maradnak. Ez mellett kiesik a kutyá vezetője is, hisz a sérült kutyát el kell látni és persze jönnek még az orvosi költségek amiket sokszor a vadászat szervezője fizet pluszba. Ezzel szemben, kevesebb számú, VAV-val rendelkező, önálló munkát produkáló kutyáknál ez kevésbé történne meg. Hisz ezek a kutyák a vizsga során már megmutatták hogy önállóan is tudnak keresni és disznón dolgozni. Nincs szükségük a falka segítségére. Nem történik meg az hogy a hajtás egy pontjára verődik össze az összes kutyá és nem lesz olyan rész amit nem jártak át a kutyák.

Tovább folytatva a tapasztalatokat, gyakori az is hogy disznós munkában nagy reménysegeket mutató, fiatal kutyá kerül ki a hajtásba. Aki még nem volt kontaktusba

disznóval, nincs tapasztalata. A hajtásban sérülni fog vagy rosszabb esetben belepusztul sérüléseibe. Ha viszont legalább már a VAV-án találkozott volna vaddisznóval talán ezek nem történének meg a hajtások során.

Ezen gondolatok után minden vadász és vaddisznó hajtást szervező átgondolhatja hogy érdemes-e a kutyák ilyen vizsgáztatása. Vagy legalább a saját tapasztalataikat összehasonlítani az előzőekben leírtakkal.

További pozitívum a VAV-val kapcsolatban, bizony a tudatos disznós kutya tenyésztésben is nagy jelentősége lehetne. Ha valaki a MEOE (Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete) disznós kutya szabályzatát és Vadász kamarai VAV szabályzatot összehasonlítja, láthatja

a kamarai szabályzat magasabb értékű hisz az itt vizsgáztatott kutyáknak több fázisban kell megfelelniük. Az ilyen kutya jobban közelít az igazi vadászkutyához. Ebből következően az ezen vizsgával rendelkező kutyát érdemesebb lenne talán tenyésztésbe bevonni.

Ha valaki az olvasottak után meg szeretné mutatni kutyájának tudását lesz rá lehetősége. A Heves megyei Vadász kamara a Magyar Jagdterrier Klubbal közösen, vaddisznós VAV-t rendez. A vizsga 2010.10.09-én, Mátrafüreden lesz megrendezve. További információk az alábbi telefonszámon :20/3730628

Karsai Henrik

Természetvédelmi aktualitások Észak-Magyarországon

A 2010-es év eddigi természetvédelmi mérlegére a szélsőségek jellemzők, hasonlóan a természeti erőforrásoktól bármi módon függő gazdálkodási és egyéb ágazatokhoz. A hirtelen lehulló mérhetetlen csapadék a szárazföldi életmódot folytató állatok utódnevelését, táplálékszerzését negatívan befolyásolta, a vízben, vagy vízközelben élő egyes fajok viszont soha nem látott módon elszaporodtak. A vegetáció burjánzik, az erdők utódgenerációja óriási esélyt kap a túlélésre, feltöltődtek a karszt és talaj „víztartályai”, a vegetáció primer fogyasztói idén nem szenvednek hiányt táplálékban. Évtizedek óta ne látott mennyiségű fehérszárnyú szerkő költ a délborsodi és hevesi területeken és a közismert fehérgólya is nagy fészekaljakat nevelhet a vizekben kifejlődő sok tízezernyi kétéltűből.

Nem ilyen szerencsés a kerecsensólyom, mely fajnál a megkezdett költések legnagyobb része már tojásos korban tönkrement az esőzések következtében. A fajra vonatkozó, 2 országot érintő és nemzetközi elismerést kiváltó Life Nature pályázat utolsó évében a fiókák kirepülésének sikeressége negatív rekordot hozott. Mindössze 15 fióka kirepüléséről volt tudomásunk az egész illetékességi területen szemben a tavalyi pozitív rekorddal, ami 96 fióka volt. Ez a tény természetesen nem befolyásolhatja a pályázat sikerességét hiszen ezt a természetes mortalitási tényezőt nem lehet „kivédeni”. A hagyományos aktív védelmi módszereken túl a program

legsikeresebb eleme a műholdas adókkal felszerelt madarak követése, melyhez bárki hozzáférhet a világhálón keresztül. Az így kapott információk alapvetően befolyásolják a faj védelmi világsztratégiáját és meghatározzák a jövő feladatait. Az EU döntéshozói a hazánkban beadott összes, úgynevezett Life+ pályázat közül ezéért egyedül a kerecsensólyomra vonatkozót bíralták pozitívan így a faj védelem-orientált kutatása, közvetlen és közvetett védelme 2014-ig ismét biztosítva lesz. A projekt kapcsán többek-között több száz km. veszélyes középvesztésű légtérzetek szigetelése valósul meg és folytatódik a telemetriás program.

A parlagi sasok valamivel jobban átvészelték a szélsőségesen esős időket. Náluk a tavalyi kirepült fiókaszámnak 50-60%-ra lehet számítani. A legtöbb költés e fajnál is még tojásos korban ment tönkre nyilván azért, mert a fészek beázott. A dél-hevesi táj ma már parlagi sas nélkül nehezen képzelhető el. E madár csúcsragadozó, amely egyébként sok sérült és elhullott zsákmányt is fogyaszt területünk irányából terjedt el a Jászság, Nagy-Kunság, Bihar irányába és az ország más tájaira. Tavaly már valamivel 100 pár fölött volt az országos állomány, idén a 120 párt is meghaladja.

Említést kell tennünk viszont a vadász társak által jól ismert jelenségről, a ragadozó szervezetek elpusztítását célzó direkt mérgezésekről. Idén sajnos új erőre kapott a

méreggel preparált csalétek kihelyezése és ennek komoly következményei is vannak. Az ország számos pontján pusztultak el parlagi és réti sasok és más védett és fokozottan védett madarak ezen illegális módszer következtében. Nálunk Detk határában találtak egy méregfalattól elpusztult réti sas példányt, de több helyszínen volt tudomásunk direkt mérgezésről. Kérünk minden igazi vadász embert és jóérzésű természet barátot, hogy tegyenek meg mindent ennek a gyilkos módszernek visszaszorításaért. Tudjuk, hogy e mérgek a cickányoktól a nagytestű emlősökig és az emberig mindent lényt elpusztíthatnak ami (aki) fogyaszt ezekből. Az ilyen eset bűncselekménynek számít amelyért börtön jár, de reméljük nem ez a legfontosabb visszatartó erő ami befolyásolja azokat akiknek közük lehet ilyesmihez...

Egy hatalmas és nálunk ritkán látható ragadozómadár észlelése és sikeres elengedése történt Dél-hevesi Tájegységünkön. A május közepi, táplálékszerzésre alkalmatlan, hosszan tartó hűvös, csapadékos idő hozhatta, majd gyengíthette le azt a fiatal fakó keselyűt, melyet Jászivány határában, egy közeli tanyán dolgozók fogtak be. A bejelentést követően a madár a Jászberényi Állatkertbe került. A szakirodalom szerint 8-11 kg testtömegű madár a bekerüléskor nem érte el a 6 kilogrammot, ami mindenképp kritikus állapotra utalt. Szerencsére a madár a legyengült állapotán kívül más, fizikai sérülésre utaló jeleket

nem mutatott, így terápiának a megfelelő nyugodt környezet és a vitaminokkal dúsított táplálék biztosítása elegendőnek bizonyult. A kiváló kondicionális állapot és az optimális időjárási viszonyok együttállása volt a legfontosabb feltétele madarunk elengedésének, amelyre június második hetében kerülhetett sor. Miután már a madár befogása is meglehetősen nagy médiavisszhangot váltott ki, így az elengedés szakmai körökben és a laikusok között egyaránt jelentős érdeklődésre tartott számot. A szabadon bocsátásra kijelölt jásziványi helyszínen, a megadott időpontban több mint ötven lelkes érdeklődő gyűlt össze, hogy tanúja lehessen a nagy pillanatnak. A madarat az Őrszolgálat tagjainak felvezetése mellett az állatkert munkatársai szállították a helyszínre, ahol némi keselyűfalatka kihelyezése után az exponológombok sűrű kattogása közepette kisétált szállítódobozából. Néhány perces fotózás és megfigyelés után madarunk szárnya kelt, majd a felszálló meleg légáramlatokat kihasználva ÉNy-i irányba, magasra kikörözött és elveszett a figyelő szemek elől. Az elmúlt időszak kedvező időjárási viszonyai segíthették a madarat, hogy visszataláljon eredeti élőhelyére. A napokban megfigyelték Észak-Olaszországban és reméljük, hogy az ivarérettség elérése után viszontláthatjuk valamelyik Dél-Európai, vagy Balkáni költőhelyen.

Jelenleg még folyik a természeti értékek számbavétele

(monitorizálása) területeinken, ami kicsit a mezőgazdász betakarításához, vagy a vadgazda társas vadászatához hasonlítható. Az évente hasonló módszerekkel megismételt felmérés egyes növény és állatfajokra, növény-társulásokra és élőhelyekre irányul. Az eredményekből fontos következtetések vonhatók le – egyébként a Natura 2000 területeken ez nemzetközi követelmény. Most vizsgáljuk többek között az aktív védelmi programmal támogatott fokozottan védett szalakóta elterjedését, költési sikerét. A faj rövidebb távú védelme ugyan megoldható az általunk kihelyezett fészekedűkkel, hosszú távon az eredeti fafajok visszatelepítése és a természetes körülmények biztosítása a cél. Úgy gondoljuk, hogy mindez a vadászat ősi sportját kedvelők szempontjaival is egyezik és partnerre találunk bennük sok egyéb élőhely-fejlesztési elképzelés mellett.

Írták:

Szitta Tamás szakmai főtanácsos
Borbáth Péter területi felügyelő
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

VADÁSZATI KULTÚRA OKTATÁS

HOVÁ LETT A BAK ?

1976 tavaszán egy véletlen találkozás folytán megismerkedtem a derecskei ÁFÉSZ elnökével, aki egyben az ottani vadásztársaság elnöke is volt.

Derecske, Berettyóújfalutól 10 km távolságra fekszik a Román határ mellett.

Hosszan elbeszélgettünk és a beszélgetés során a közös szimpátia alapján egy kezdődő barátság alakult közöttünk.

Elmondtam neki, hogy nálunk sorshúzás alapján lehet bakot löni, van aki szerencsés, és gyakrabban kerül rá a baklövés, de van aki több éven át, nem jut hozzá, hogy bakot lőhessen. Erre Ő azt mondta, hogy náluk minden tag lőhet bakot még vendégeket is, hívhatnak.

Nagyon sok és jó őzállományuk van. Ebben nem szükkölnének, hanem az apróvad nagyon gyérül, mivel Romániából átjárnak a vaddisznók a mezőgazdasági területre és tudvalevő, hogy ahol a disznó megjelenik, lassan eltűnik az apróvad.

Nagyon szívesen meghív engem is egy őzbak vadászatra olyan bakot, lőhetek amilyet, keresek magamnak, nincs korlátozás.

Majd telefonon hív vagy levélben értesít, hogy mikor mehetek.

Nem is kellett soká várni június első napjaiban csörgött a telefon a vonal túlsó végén a barátom jelentkezett és kedves hangon közölte, hogy ha van kedvem, mehetek bakot lőni.

Nagyon megörültem a meghívásnak és még ugyanakkor megbeszéltük, hogy pénteken délután 4 órára érkezem Derecskére.

Már vártak a Kristály étterem előtt, ahol gyorsan átpakoltam az Ő kocsijukba és indultunk is ki a vadászházhoz, ahol egy pár ottani vadász és két vadőr fogadott bennünket.

Lepakoltunk, majd vacsoráig még elbeszélgettünk.

A vacsora az udvaron főtt bográcsban. Kérdésekre, hogy mi lesz a vacsora egymásra néztek, majd közölték hogy őzpörköltet főznek. Szeretem – e? Szeretem, de már nagyon vártam a vacsorát, mert igen éhes voltam. Hét óra felé végre elkészült a vacsora, körülültük a bográcsot, mindenki kapott egy tányért, egy kanalat és szedtünk magunknak krumplit, pörköltet egy jó darab friss kenyeret és jó ízűen falatoztunk. Vacsora után megdicsértem a szakácsokat az ízletes vacsoráért, megköszönték majd gyanús csend következett. Nézegettem egyikről a másikra, míg végre az egyik megszólalt.

Tudom-, e hogy mit ettem? Végig szaladt az agyamon, hogy nem csiga volt talán válaszoltak, hogy nem csiga volt, hanem birka illetve bárány pörkölt. Még nem ettem sohasem birkahúst de, ez nagyon finom volt és köszönöm, hogy azt a finomságot a kedvemért csinálták.

Egy ideig még beszélgettünk majd a vadászok, és a vendéglátóm elköszöntek.

Vendéglátóm még elmondta, hogy elfoglaltsága miatt Ő holnap nem tud velünk kijönni de, nyugodtan rábízhatom magam a vadőrre, Ő szokta kísérni a vendégeket.

A vadőr, aki ott maradt velem egy hatalmas erős fiatalember volt fél román származású / anyja román volt / vastag szemöldökű nagy vastag szájú roma gyerek volt. A szája olyan vastag volt, mint ha két fél paradicsom lett volna.

Gyerünk aludni, mert reggel korán kelünk, azzal végig dobta magát az egyik heverőn és pár perc múlva, húzta a lóbórt.

Egyébként Lakatos Lajosnak hívták, 24 éves és nőtlen volt. Vadőri tanfolyamot végzett nagyon illedelmes szolgálatkész fiatalembernek ismertem meg.

Másnap reggel elkéstünk egy kicsit, mert már jól fent volt a nap és igyekeznünk kellett, hogy időben kiérjünk. Kónyár község felé haladtunk egy lada személygépkocsival.

Kónyár úgy 8 km volt Derecskétől áthaladva a falun kiértünk a terepre.

Láttunk igen sok őzet, de Lajos mindegyikre azt mondta, hogy ez nem a maga bakja, találunk jobbat is.

Jól eltelt az idő már délelőtt 10 óra volt és a gyomrunk kezdett erősen korogni mivel a nagy sietségben nem is regeliztünk.

Egy nádas mellett futó földúton haladtunk, a nádas mélyebben volt, mint a földút így a nád felett átláttunk a túloldalra is. Egyszer csak Lajos hirtelen lefékez, és felém fordulva mondja, hogy ott a bak.

Kapja a kereső távcsővét és azon keresztül figyelve a bakot, mondja: No ez a maga bakja.

A puskával együtt kiszállok a kocsiból és a forró motorháztetőre hasalva betámasztott puskával, keresem a céltávcsővel a bakot. Közben Lajos magyarázza, hogy ott áll a túloldalon a töltés vagy inkább gátnak nevezett magaslaton. Végre megtalálom a céltávcsőben a halvány barna foltocskát.

Mondom Lajosnak, hogy ez van vagy 150- 130 méterre és a magasra nőtt aljnövényzet is majdnem teljesen takarja. Pedig ezt meg kell lőni, nagyon szép nagy agancsa van, és úgy látom, hogy erősen torz formája van. Hagyjuk Lajos. Ilyen messzire nem lövök nem reckírozom meg a bizonytalan lövést. Nem akarja tán itt hagyni? –válaszol. Ilyen bakot nem talál még egyet, lelkesedik Lajos.

Nézze most előbbre lépet egy lépést, most jól látni. Nézem én is a céltávcsőben, tényleg lehet látni a fejét, a nyakát és most a vállapja is kivillant a gyomnövény takarásából.

Beszorítom a puskát, ráirányítom a szálkeresztet az oldalára és egy hirtelen elhatározással, megérintem a begyorsított elsütőbillentyűt.

Még látom a céltávcsőben, hogy a bak lecsuklik és eltűnik a csalánnal teli magas növényzet között. Ez megvan, mondja Lajos. Gyakorlott fülével jól halotta a becsapódást. Elmenni nem láttam ezt tűzben rogyott.

Reszketve az idegességtől engedem le a puskát, miközben Lajos elégedetten gratulált és barátságosan veregette a vállamat.

Megjegyeztük a lövés helyét, ahol a kocsi állt és igyekeztünk magunkat jól betájolni a rálövés helyével, sajnos semmi jelentős tereptárgy fa vagy egy nagyobb bokor nem volt a, közelben amihez tudtunk volna igazodni.

Most ne keressük, hanem menjünk el enni meg inni valamit, mert Lajos szerint igen csak elfonnyadtunk az erős napsütésben.

Beszaladtunk a vadászházhoz, ahol a másik vadőr éppen takarította el az előző nap maradványait. Az estéről maradt pörköltet megmelegítettük és jól bekajáltunk belőle.

Mondtuk a vadőrnek, hogy mondja meg a főnöknek, hogy meglőttük a bakot visszamegyünk megkeresni. Ha megtaláltuk egyenesen Derecskére megyünk a Kristály vendéglőhöz.

Kiérve a lövés helyéről kiindulva még tovább mentünk kocsival vagy 300 métert, ahol megszűnt a nád és egy zsombékos átkelő helyen megindultunk a túlsó felé. Azt mondja Lajos, mindég csak a zsombékra lépjek. Egy darabig ment is aztán egyszer csak megcsúszott a lábam és fél lábszárig belesüllyedtem a vízbe, ami hirtelen felkavarodott és förtelmes bűdös rothadó iszap és pocsolya szag áradt fölfelé. Még átértünk ez többször is előfordult összecsaptam a nadrágomat beömlött a bűzös víz a csizmám szárán és erősen megizzadtam.

Hanem mikor átértünk és próbáltunk megkeresni a rálövés helyét teljesen másképp volt minden, mint azt a

túlsó partról láttuk. Hiába kerestük a rálövés helyét végig hosszíig jártuk húszszor is a töltést, a magas növényzet a csalán és a hatalmas levelű lósóska nyomtalanul eltakart mindent.

Mondja Lajos is, hogy hová lett ez a bak, hiszen tisztán láttuk, hogy itt állt a töltés tetején itt érte a lövés itt kellene lennie.

Hagyjuk, mondom Lajosnak kimerülve, ez elment, elhibáztam.

Lajos: az nem létezik, tisztán láttam összeesni.

Én lemegyek a töltés oldalára vagy két méterre, ott megyek végig. Azzal megindul a meredek töltés oldalán a bokrok, a csalán és más magasra nőtt növényzet között az oldalon haladva.

Alig megy vagy 10 métert, mikor felordít, itt van valami a lábam alatt.

Lábával tapogatja a sűrű növényzet alját, majd szét-hajtja a nagy lósóska leveleket, lehajol, és diadalordítás-sal mutatja fel az agancsánál fogva a bak fejét.

Tehát az történt, hogy a bak a töltés túlsó szélén állt, a lövésre összerogyott és lecsúszott a töltés szélén. Lajos gyorsan kizsigerezte a bakot, majd valami indával összekötötte a négy lábát, és a vállára vette. Én közben kiürítettem a puskát majd megindultunk a zombékos átkelő hely felé. Odaérve Lajos előre én utána indultam el. Már nem volt erőnk vigyázni, hogy a zombékokra lépünk, igyekeztünk minél előbb átérni.

Kb. felénél tartottunk, mikor látom, hogy Lajos megbillen és dől hátrafelé. A bak súlya is húzta így egyensúlyát nem tudta visszanyerni, jobb karja úgy forgott, mint egy légcsavar de az sem segített. Én látva, hogy mindjárt hanyatt esik, kaptam a puskát és előre nyújtva csövét nekitámasztottam a hátának egy nagyot lökve rajta egyensúlyát sikerült visszanyernie, Mikor stabilan megállapodott hátra fordult és azt kérdezte: Mit-nyomot a hátamba a puskacsövét?

Mondom azt. Oszt legalább be van töltve az a rohadt puska? Nézz rám szemem fehérjét forgatva. Még jó hogy el nem sült, az óta már messzire járnék. Hol messze? Ott fent mutat felfelé kopogtatnék Szent Péternek, hogy bocsájjon be a mennyország kapuján.

Megdöbbenve nézünk egymásra, aztán egyszerre kitör belőlünk a megkönnyebbült hatalmas nevetés. Közben hátrahúzva a puska zárdugattyúját mutatom neki az üres tárat. Még induláskor ki ürítettem. Megérkezve a kocsihoz Lajos rádobta az őzet a kocsi hátulján lévő vadrácsra, ami úgy lett kiképezve, hogy a közepe mélyebb volt, mint a széle és a vad egy teknőben feküdt így nem eshetett ki.

Elindultunk Kónyáron keresztül Derecskére, Kónyár és Derecske között nagyon kátyús rossz volt az út, nagyokat dobott a kocsin. Leesik az a bak, mondom Lajosnak. A vadrácsból nem tud kiesni, nyugodjak meg, válaszol.

Megérkezve Derecskére vendéglátóm már az étterem ablakából figyelt bennünket és sietve jött elibénk. A motor hangját túlkiabálva, kérdezi: mi van nem találtátok meg? Kiugrunk a kocsi-ból, megyünk hátra hát nincs az őz sehol. Ugrás vissza kocsi-ba, vágóban vissza az úton. Kónyár határától 100 méterre már messziről látjuk, hogy ott fekszik a bak az úton. Két jól megtermett kutya éppen akkor ér oda és elkezdik rángatni az egyik jobbról, a má-

sik balról. De akkorra már mi is odaértünk és az út szélé-ről, felkapott kövekkel elkezdtek bombázni a két kuttyát, mire azok nyűszítve elszaladtak a falu irányába. A bak visszakerült a vadrácsba és most már óvatosabban mentünk Derecske felé. Ott körül álltuk a bakot és csak most jutottunk odáig, hogy tüzetesebben megnézzük.

Igaza volt Lajosnak mikor azt állította, hogy egy torz agancsú bak áll előttünk kb. 5-6 évesre saccoltuk, a bal ág gyönyörűen gyöngyözött, háromágú szár volt, még a jobb oldali egy hosszú ág nélküli középen megcsavaro-dott hegyes törszerű szár volt egy igazi gyilkos bakot sikerült lőnöm.

Lajos kedélyesen mondja még hóttában is kibabrált velünk. Elveszett a bokrok alján, leesett a kocsiról, de azért itt van, ugye. Azzal hozzám fordulva elkapja a nyakamat, és valahogy úgy fordította a fejemet, hogy pontosan a szánk találkozott és a vastag pittyével olyan nyelves smacit nyomott a számra, hogy csak úgy csattant.

A Kristályban egy jó vacsora után még haza indultam Egerbe.

Másnap kellő undorral elővettem a fejet, hogy a koponyáról lenyúzzam a bőrt, előkészíteni a kifőzéshez. Felénél tartottam a nyúzásnak mikor a jó éles tühegyes késem megcsúszott és jó mélyen beleszaladt a hüvelyk ujjamba.

Na mondom ezt volt a harmadik bosszúja a gyilkos baknak.

PÓK ISTVÁN

Kétszer kettő

Nem számtani művelet következik, hanem két vad-disznó vadászat, amely két küldönböző területen, Bárnában és Mátraderecskén történt meg. A kettő között több mint kilenc év telt el, egyik hajnali, a másik esti lesvadászaton esett meg. Mindkét alkalommal két-két dinsznó került terítékre és mind a kétszer egy-egy lövés-nek lett ez a váratlan eredménye. Vadászati rossz nyelvek parasztdublénak is nevezik az ilyen szerencsés lövéseket – azt feltételezve, hogy a kapzsi vadász direkt összevárja a kondában egymást trakaró disznókat és annak remé-nyében engedi el a lövést, hogy hátha két vad is ott marad a rálövés helyén. A kifejezés sehogy sem stimmel, a pa-raszt helyett kapzsi, a dublé helyett pedig a szép dupla kifejezést kellene használni. De itt egyik esetben sem merült fel az ilyen lehetőség – két véletlen örökké emlé-kezetes vadászélményben volt részem. Nézzük az elsőt.

1993. május 29-én, szombaton történt. Délután indu-lunk Bárnába a Dokival és a lányommal Virággal va-dászni. Doki a kijárói vetéshez ment lesre, mi pedig a juhászortványi magaslesre ültünk. A vadföldön napraforgó és zabvetés volt kikelve. Alig hogy elhelyezkedtünk a magaslesen, két darab nyúl és egy róka jött ki elénk. Vi-rág hosszas unszolására, a rókát meglöttem golyóval. Nagyon szép tavasz végi esténk volt, meleg és szélcsen-des, ennek ellenére a lányom kezdte megúnni a várako-zást, ekkor még csak 8 éves volt. Ezért megegyeztünk, a

21 óra 30 perces indulásról. Kissé előbb lekászálódtunk a lesről. Én mentem elől, elég világos volt, mögöttem Virág, aki mindúntalan kapcsolgatta a zseblámpát. Rá is szóltam: Ne csináld ezt Kislányom, mert még lehet valami – éppen idejében mondtam. Pár lépés után megláttam, hogy a Szép-hegy felől lassú kocogásban 5 vagy 6 süldő tart a parlagon lefelé a Bárna patak irányába – éppen előttem kell nekik elhaladni, ha tartják a felvett irányt. Hátraszóltam halkán a lányomnak, nehogy megijedjen, mert löni fogok. Megcéloztam az egyik süldőt, villantottam a puskalámpát, de már lőttem is. Égtelen visítást hallottam és a többi disznó futását. Kb. 3 perc várakozás után mentem a helyszínre, ahol a legnagyobb meglepetésemre két helyen mozgott a fű, két süldő feküdt a terítéken egy lövésre. Az egyik éppen akkor csendesedett el örökere, a másikat fültövön lőttem kegyelem lövés gyanánt. Az elsőnek, amire céloztam, kicsit magas nyaktő lövése volt, a mögötte lévő gerinclövést kapott a medencecsont előtt – ez visított annyira szegény, hogy a késői időpont ellenére hallotta fél Bárna. Annyi megjegyzést még kétségkívül megérdemel az eset, hogy a magnum lázban égő vadászok által mélységesen lenézett 7x57-es kaliberű fegyver 9 grammos cseh gyártmányú töltényével lőttem, ami részben köpenyes, gömbölyű hegyű maggal volt ellátva. A két dinszót zsigerületlenül egy kötélre vettem, megkérdeztem Virágot, hogy hozza a rókát, vagy itt hagyjuk - dehogyan hagyjuk, hangzott a válasz, és hozta a rókát becsülettel. Mondtam neki, most már világíthat ahogy akar, csak fel ne kerüljön valami kódarabban. A Doki elénk jött a nagy lövöldözés-visítás hallatára, átvette tőlem a felszerelést és elballagtak Virággal rókástól. Megmondtam hogy a határkőhöz álljanak a Peugeot-val. Megizzadtam, mire lehúztam a disznókat, nem sokat könnyített rajtam András, de legalább a puska nem akadozott sehová. Körülbelül 80 méterre lehettem, amikor egy motor fényét láttam közeledni a kocsihoz. Égtelen haragra gerjedtem, azonnal leakasztottam az egyik disznót és csak egyet húztam tovább – majd visszajövök a másikért – gondoltam. De kisvártatva örömmel hallottam, hogy a lányomat csókolgatják nagy ovációval – ez csak a Csanko lehet, úgy is volt. Visszaballagtam hát a disznóért és a két disznót újra egybekötve most már rövidesen a kocsihoz értem társaim nagy örömeire. Egyik süldőt leadtuk, 46 kilogramm volt a súlya, a másikat pedig szétoztottuk.

A másik történet 2002. szeptember 18-án játszódott le, a mátraderecskei területen. G. Csaba és az azóta sajnos elhunyt apósa, Gabi voltak a vendégeim a Galga völgyéből. Nem sok szerencse kísérte fáradozásait, kukoricaföldön próbálták a szencsét kicsikarni, ahol a lábon álló részek és a tarló váltogatták egymást. Az őszi esemény egy disznó elhibázása volt. Ezen a szerencsés kora őszi hajnalon, már a bikák is nyekeregtek – a rendes bögést még későbbre tartogatta a jó idő – én is rászántam magam a hajnali lesre. Még jó sötétben ültem fel az úgynevezett vaslesre. A Mocsolyástető és a Pilis irányából is hallottam egy kevés bögést, mindjárt jobb lett a kedvem a korai felkelés ellenére. Türelmesen vártam a virradatot, pedig nem sokat lehetett mocorogni a szűk, kényelmetlen vaslesen. A kukoricából két helyről is visítást hallottam – lehet, hogy ugyan attól a kondától

származtak a hangok – csak lassan vonultak a nappalozó hely felé. Végre csak elkezdett világosodni. Elöttem, a ritkás kukorica széles sávban levágva, merőlegesen a ballai útra. A benne levő disznóknak széles tarlón kell eljutni a tyúkosi fenyvesig. Talán előttem vágnak neki a tarlónak, ami itt a legkeskenyebb, de azért bőven hagy időt a lövésre. Jól okoskodtam, kb. 6 órakor megjelent a tarló szélén egy jó nagy, már csikjaveszett malac. Fegyveremet lőkész állapotba hoztam, közben a malacok száma 11 darabra szaporodott és egyet gondolva nekiindultak a kukorica tarlónak a Cserverő irányába. Gondos célzás után - kb. 180 méterre voltak - elengedtem a lövést, a süldők erre megfordultak és vissza az álló kukoricába (ez volt nekik közelebb). Látom, hogy egy süldő különvált a többitől és jól lelassulva de, eléri a kukoricást. Kb. 10 percig még a lesen tartózkodtam, majd indultam a kukoricáshoz, ahol a süldők beváltak. Ahogy megyek a szélén, a sárgálló kukoricásávon, fosztáson, jól látszik, valósággal világít a vér. Nézek be a kukoricába, a harmaik sorban fekszik az én malacom, lehet zsigerelve vagy 25 kilogramm. Kihúrom a tarlóra és a véryomon megyek visszafelé a rálövés helyére, kb. 40 méterre. Csodálkozásomra ott is fekszik egy szép kis süldő, csak feketébb az előzőnél, de azonos nagyságúak. A rálövés helyét mindig megnézni! – tartja a vadász regula. Örömmel nagy, megnyugtató hogy vadászbarátaim is visznek haza a mátraderecskei tájjellegű vadmalacból. Jó lesz pecsenyének, már megsül a maga zsírján. Így ért véget a csodálatos hajnal, élményekkel telve ültünk a villás reggelihez, amit hazaérkezésünkre a feleségem elénk rakott.

Barták Imre

Diana Istennő kegyeibe fogadott.

A Domszló-Kisnána VT. területén 2010.05.08.-án rossz időjárás, viszontagságok mellett sikerült terítékre hozni egy különleges agancsú őzbakot. Súlya 191 g. Számomra nem a súly a fontos, hanem a trófea különleges jellege. Köszönet a vadórnek Erdélyi Dánielnek a kíséretért.

Lukovszki Jánosné, Domszló

HASZNOS INFORMÁCIÓK VADÁSZOKNAK, VADGAZDÁKNAK

Lőfegyvertartással kapcsolatos jogszabályváltozások

A 67/2010. (III.18.) Kormányrendelet módosította a fegyverekről és lőszerokról szóló 253/2004. (VIII.31.) Kormányrendeletet.

A Kormányrendelet 37. szakasz (2) bekezdésének módosítása meghatározza, hogy a lőfegyver és a hozzá tartozó lőszer átadásáról szóló bejelentésnek tartalmaznia kell **az átadás várható időtartamát** is. E nélkül nem fogadható el a bejelentés.

Módosult a lőfegyver tartására vonatkozó kötelezettségek köre, egyértelműen meghatározásra került, hogy a lőfegyver **a szállítás során az engedélyes felügyelete alól nem kerülhet ki** [Kormányrendelet 38. szakasz (1) bekezdés a./ pont]. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az engedéllyel tartott lőfegyver szállítása során a szállítóeszköz sem hagyható felügyelet nélkül.

A Kormányrendelet 42. szakasz (3) bekezdése valamennyi engedélyes (természetes személy, szervezet) esetében szigorította a tárolásra vonatkozó biztonsági előírásokat: **a tárolóhelyet őrszemélyzettel kell őrizni vagy távfelügyeleti rendszerbe bekötött elektronikus riasztóberendezéssel kell ellátni 10 fegyver és 1000 lőszer fölött.** A feltételeknek 2010. augusztus 31-ig kell eleget tenni.

A Kormányrendelet 44/A. szakasza lehetővé teszi az engedéllyel tartott lőfegyver – ügyfél kérelme alapján – rendőrhatalóságon történő átmeneti tárolását.

A Kormányrendelet 44/A. szakasz (2) bekezdése alapján a tárolás időtartama **legfeljebb 180 nap.** A (3) bekezdés szerint, ha ezen időtartam lejártát követően 5 munkanapon belül a lőfegyver, lőszer vagy lőszerelem visszavételére nem kerül sor, az engedélyt, valamint az európai lőfegyvertartási engedélyt vissza kell vonni.

A 9/2010. (III.18.) EüM rendelet módosította a kézilőfegyverek, lőszer, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági feltételeiről és vizsgálatáról szóló 22/1991. (XI.15.) NM rendeletet (a továbbiakban: NM rendelet). Jelentősen változtak a lőfegyvertartáshoz szükséges **egészségügyi feltételek.** Az NM rendelet értelmében **a nem munkavégzési célú lőfegyvertartók körében is bevezetésre került a pszichológiai alkalmassági vizsgálat,** melyen az **első lőfegyver megszerzése és tartása** iránt benyújtott

kérelmem előtt kell kötelezően részt vennie a kérelmezőnek.

A II. alkalmassági csoportba a sportlövők, sportvadászok és az önvédelmi célból lőfegyvertartó engedélyesek tartoznak. E csoportba tartozó (sportlövők kivételével) érvényes fegyvertartási engedéllyel rendelkező természetes személyek esetében az újabb egészségügyi alkalmassági vizsgálat csak **orvosi vizsgálatból** áll, nekik nem kell automatikusan pszichológiai vizsgálaton részt venniük. Az orvosi vizsgálatot végző szerv azonban dönthet a pszichológiai vizsgálatra utalásról.

Csetneki Zsolt
Rendőr őrnagy
Megyei Rendőr-főkapitányság
Igazgatásrendészeti Osztály vezetője

Dr Busák Károly igazgató főállatorvos, Dr Szűcs Antal élelmiszerhigiénikus főállatorvos : Heves Megyei MGSZH Élelmiszerláncbiztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság Eger

Vigyázat! Trichinellózis! Trichinella előfordulása vaddisznóban Heves megyében

A Heves Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság egri Trichinella vizsgálatra kijelölt laboratóriumában 2010. május 26-án a rendszeres vizsgálatok végzése során egy trichinellával fertőzött vaddisznó került felderítésre.

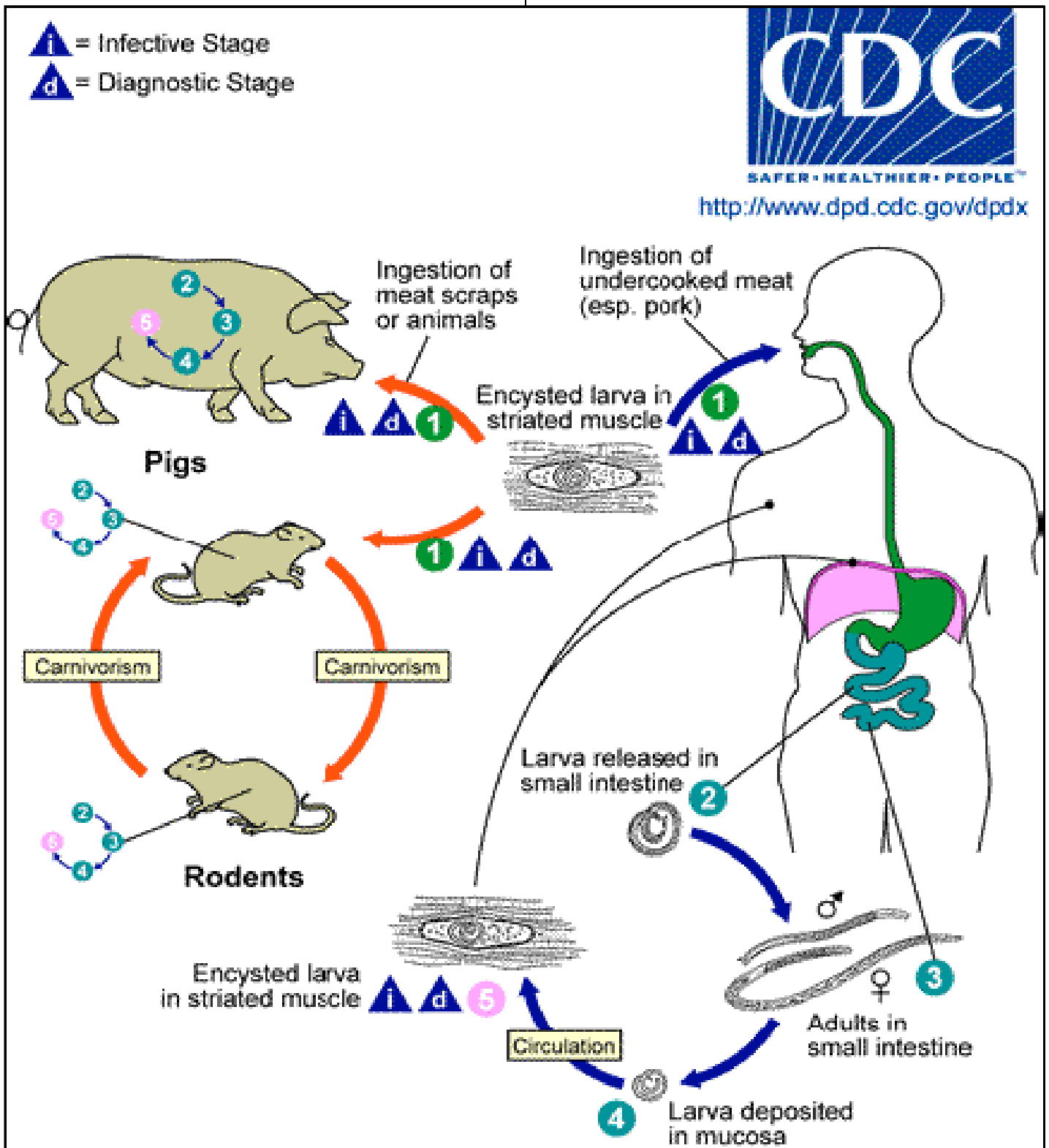
A vaddisznó Bekölce térségében került kilövésre. A viszonylag fiatal, kb. 1,5 éves, kb. 50 kg-os vaddisznóban a fertőzöttség mértéke a vérerekkel jól átszőtt izmokban (rekeszizom, borbaközi izom, rágóizom, nyelv, lábszárizom) származó mintából mintegy 420 lárva/50 gramm volt, a nem predilekciós helyről (combizom) származó izom-mintában kb. 110 lárva/50 gr. volt. Az MgSzH Központ Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának laboratóriumában a megerősítő vizsgálat során nagyszámú Trichinella lárvát mutattak ki, az ott vizsgált és a predilekciós helyről származó izom-mintából az átlagos grammonkénti lárvaszám 10,7 volt.

Annak figyelembe vételével, hogy a fertőzésre érzékeny emberek megbetegedéséhez már 50-70 lárva is elegendő,

elmondható, hogy már néhány karika fertőzött húsból készült kolbász elfogyasztása is megbetegedést okozhat. Az elmúlt év elején emberi megbetegedés is történt Békés megyében (7 fő, 1 embert kórházban kellett kezelni). A felderített fertőző forrás a magánfogyasztás céljából levágott házisertés volt, amely közvetlenül (kilőtt vadiszná hulladékának feletetése) és közvetve (fertőzött patkány felevése a sertés által) is fertőződhetett Trichinellával. A megbetegedést okozó élelmiszer a kolbázkészítésnél kóstolt nyers kolbászhús, és a később fogyasztott füstölt kolbász volt. A kb. 1 milliméteres és csak az izmokban előforduló

féreglárváknak az emberi szervezetben történő szétszóródása során a következő tünetek jelentkeztek: a kb. 20 napos lappangási idő után az influenza szerű magas láz, izomfájdalmak, szem körüli ödéma, nagyfokú gyengeség, hasmenés, hányás.

A trichinellózis, mint parazita féreg által okozott zoonotikus betegség (zoonózis: állatokról az emberre átvihető fertőző betegségek összefoglaló neve), széles körűen előforduló, elsősorban emlős gazdaszervezethez kötött élelmiszer eredetű megbetegedés. A *Trichinella* valamennyi fejlődési stádiuma a lárvától a kifejlett fere-

gig, életciklusa során ugyanazon gazdaszervezetben is kialakulhat.

Ahogy azt már korábban is láttuk a fertőzések forrása, közvetítője elsősorban a nyers, vagy nem megfelelően hőkezelt lárvaikkal fertőzött hús. Azt is láttuk, hogy ezen húsok általában sertésből, vaddisznóból illetve egyéb vadon élő állatokból származhatnak. A ló- és a kutyahús szintén közvetítője lehet a betegségnek. A lóhús az 1970-es és az 1990-es évek között, mint a leggyakrabban megbetegedést okozó és a legnagyobb esetszámokat kiváltó *Trichinella* forrás volt Franciaországban és Olaszországban.

A megbetegedés évről-évre előfordul a világ számos – szinte összes országában. A *Trichinellák* környezetben való elterjedtségéről számos adat látott napvilágot, és elég nagy eltéréseket mutat területenként. Magyarország nagy részén (elsősorban Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Pest, Somogy, Zala megye egyes részein, valamint a Bakony és a Vértes térségeiben) a fertőzöttség észrevétlenül jelen van a vadon élő állatok által képviselt természetes góccokban, s az endémiás területeken évről-évre számolni kell annak veszélyével, hogy a fertőzöttség – elsősorban a sertés és vaddisznó közvetítésével – az emberre is áterjed.

Egyéb országokban az ember fertőződési forrásaként kell megemlíteni a medvét, borzot, nutriát, de a kutyát és a macskát is. Grönlandon leírtak fókahúsról visszavezethető eseteket is. A kutyahús fogyasztása általános a mai napig is Kínában, Vietnamban, Közép- és Dél-Amerika és Afrika néhány államában. A sertések, a kutyák és a macskák fertőződésére bekövetkezhet, ha pl. fertőzött patkányt ejtenek zsákmányul. A sertések fertőződésére lehetőség adódik akkor is, ha az endémiás területeken elejtett vadak nyers húsát, vágási hulladékait a sertéssel feleltetik.

A természetben a *trichinellák* az ún. szilvatikus (erdei) ciklusban vannak jelen, ahol ragadozó életmódot folytató fajok (róka, borz, farkas, nyest, hiúz, medve), továbbá a mindenevő vaddisznó és rágcsáló rezervoárgazdák fertőzik egymást zsákmányszerzés, kannibalizmus vagy dögevés útján anélkül, hogy a gazdákat a férgek jelentősen károsítanák. A trópusokon főleg az oroszlán, a leopárd, a varacskos disznó, a hiéna, a sakál játszik hasonló szerepet.

Az emberek *Trichinella* okozta megbetegedése jellemzően két fázisban zajlik le. Az első fázist jellemző tünetek a rosszul lét, a hasmenés, hányinger, fáradékonyság, a láz és a kifejezett hasi-alhási diszkomfort. Ezek után a második fázisban jellemzően megjelennek az izomfájdalmak, az erős migrén szerű fejfájás, a láz, szemödéma, -fájdalom, ízületi fájdalmak, meghűléses tünetek, köhögés, bőrvizketés, hasmenés vagy székrekedés következhet több esetben inkoordinált mozgást, szív és légzőszervi problémákat is leírtak. Sajnos, a fertőzöttek, betegek egy része a zoonózis kapcsán elhalálozik.

2006-ban az Európai Unió tizenegy tagországban 231 megbetegedésről számolnak be *trichinellosis* kapcsán, ami a közösség lakosságára vetítve 0,04-es esetszámot jelent 100.000 lakosra számítva. Ez jelentős közel 32 %-

os növekedést mutat 2005 jelentett megbetegedéseire képest, de hasonló a 2004-es adatokhoz. Ezen nagy számok mögött 2004-ben és 2006-ban is Lengyelországi nagy megbetegedéssel járó (163 és 127 megbetegedés) esetek szerepeltek.

A *Trichinella* életciklusának különleges sajátossága, hogy a kifejlett féreg (*béltrichinella*) és a fertőző lárva (*izomtrichinella*) ugyanabban a gazdában fejlődik ki, vagyis a végleges és köztigazda szerepét ugyanaz az egyed tölti be.

Az izomtrichinellákat tartalmazó hús felvétele során a gyomorban a burok megemésztődik, és a szabaddá vált férgek 5-7 órával az elfogyasztás után már a vékonybél nyálkahártyáján található. A *béltrichinellák* jellemző méretei a következők: a nőstények 2,2-3,6, a hímek kb. 1,5 mm hosszúak és 0,04-0,06 mm vastagságúak. A lárvarakás az 5. napon kezdődik, és nem tart 4-5 hétnél tovább. Ez alatt egy-egy nőstény mintegy 1000-1200 lárva rak le (a lárva mérete a kifejlett férgek nagyságának 1/10 része). A lárva a nyirokáram segítségével a nyirok-érkeringésbe kerülnek és a szíven keresztül az egész szervezetbe eljutnak. A véráramban a fertőzés 7. napjától a 27. napig a lárva kimutatható. Tartósan csak a harántcsíkolt izomsejteket képesek megtelepedni. A harántcsíkolt izomszövet kapillárisaiban a lárva megakadnak és aktív vándorlásba kezdenek. A megtámadott izomrost nem pusztul el, hanem finom érhálózattal körülvéve, ún. dajkasejtek alakul át, amelynek a belsejében lárva összetekeredett állapotban elhelyezkedve fertőző alakká fejlődik. A dajkasejt körül a 17. naptól kezdődően tok képződik, benne a kb. 1 mm-es fertőző lárva (L1) akár a gazda élete végéig megőrizheti életképességét.

A lárva a harántcsíkolt izomzatban bárhol megtelepedhetnek, eloszlásuk azonban nem egyenletes. Egyes izomcsoportokban, a predikekciós helyeken (a rekesz és a rekeszoszlopok, a bordaközi izmok, a rágóizmok, nyelv, stb.) a lárva sűrűsége 3-5-ször nagyobb, mint a vázizomzat egyéb helyein. A bomlásban levő tetemben a betokozódott lárva mintegy 3 hétig – egyes szerzők szerint több mint 4 hónapig – maradnak életben.

Az izomtrichinellák előlhetők 60 °C fölötti hőkezeléssel, illetve a hús meghatározott feltételek (különböző fagyasztási hőmérséklet és idő kombinációk) mellett történő fagyasztásával.

Füstölt, sózott vagy pácolt húsban és húskészítményekben a lárva hónapokig életben maradhatnak, a 2-4 °C-on tárolt húsban a betokozódott lárva 300 napon túl is megőrzik életképességüket.

A sertés és más állatfajok *trichinellosis* megbízható gyógyszere nincs, de gyógykezelésre valójában nincs is szükség.

A húsvizsgálat során (melynek részét képezi a *trichinella* vizsgálat is) fertőzöttnek talált állat húsa elkobzásra kerül.

Magyarországon 1960 óta (Németországban 1937 óta) vizsgálják trichinellózisra is az összes közfogyasztásra levágott sertést. Országunkban 1960 és 1973 között 32 fertőzött állatot találtak, ami mindössze 0,00009%-os gyakoriságot jelent, 1974 óta hazánkban 2002-ig házi sertésben Trichinellát nem találtak. 2002-ben kettő, míg 2003-ban 5 állat fertőzöttségét jelentették.

A húsban előforduló Trichinella hatósági vizsgálatára vonatkozó különös szabályok megállapításáról szóló, a Bizottság 2075/2005/EK rendelete szerint minden trichinella fertőzésre fogékony, tenyésztett és vadon élő állatot húsvizsgálatnak és azon belül trichinella-vizsgálatnak kell alávetni. Ebbe beleértendő az elejtett vad jelöléséről, valamint kezelésének és forgalomba hozatalának élelmiszer-higiéniái és állategészségügyi feltételiről szóló 141/2009. FVM rendelet és a kistermelői élelmiszer előállítás és értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. FVM rendelet hatálya alá tartozó tevékenység keretében végzett húsértékesítés is.

Tilos Magyarországon trichinella vizsgálat nélkül fogékony állat húsát közfogyasztásra forgalomba hozni!

Hazánkban a magánvadásoknál már nem kötelező a Trichinella-vizsgálat. A vadászok, vadőrök, gyepmesterek által nevelt sertések húsát azonban levágáskor különösen tanácsos a trichinellákra vonatkozóan megvizsgáltatni. A szakosított nagyüzemben nevelt sertések fertőzésére alig van lehetőség. A vaddisznó húsának nem hőkezelt húskészítménynek történő felhasználása szintén indokolja a vizsgálat elvégzését.

A trichinellosis hazánkban bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség, a jelenleg hatályos a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet előírja: „Ember trichinellás megbetegedése esetén a fertőzés forrásának megkeresése - az ÁNTSZ bevonásával - a megyei MgSzH Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság feladata.” „Megelőzés: Nem ellenőrzött magánvadásból vagy vadászból származó sertés, illetve vaddisznó húsának vagy hústermékek (kolbász, sonka nyersen vagy nem kellően sült, főzött állapotban) fogyasztásának kerülése.”

Az MGSZH Élelmiszer és takarmánybiztonsági Igazgatóság a vizsgálatok adatait összesíti, értékeli, elemzi és az adatokat a járványügyi intézkedések, a megelőzési stratégiák kidolgozása érdekében felhasználja és rendszeresen, de legalább évente egyszer a vadászatban, állattartásban, humán- és állat-járványügyi kérdésekben érintett szakmai képviseltek számára közléseket tesz közzé.

A trichinella vizsgálaton át nem esett állat húsát, vagy abból készített terméket forgalmazó, személyek ellen az 1978. évi IV. Tv. Büntető Törvénykönyv 279 §. alapján, feljelentést kell tenni, „visszaélés ártalmas közfogyasztási cikkel” tényállás alapos gyanúja miatt. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés 171. § (1) „Aki foglalkozása szabályainak megszegésével más vagy mások életét,

testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

Vigyázat! A Trichinella jelen van!

Heves megyei Vadász

Kiadja: Az OMVK Heves megyei Területi Szervezete
Szerkesztette és a kiadásért felelős: Farkas László Márton
NY.SZ: 2.2/6792/2000.
Készült: Pap Nyomda Kft., Kompolt